

Prof. dr. sc. Petrica Novosel-Žic

Draga Bašćanska, 13. 05. 1931. – Zagreb, 16. 01. 2021.

Geografska U subotu, 16. siječnja 2021. godine u Zagrebu je u devedesetoj godini preminula dugogodišnja profesorica Geografskog odsjeka PMF-a Sveučilišta u Zagrebu u miru prof. dr. sc. Petrica Novosel-Žic rođena 13. svibnja 1931. godine u Dragi Bašćanskoj na otoku Krku. Tako se nastavljaju tužni trenutci za našu malu geografsku akademsku zajednicu kada nas tijekom godina napuštaju naše kolegice i kolege, znanstvenici koji su trajno obilježili hrvatsku geografiju.

Profesorica Novosel-Žic je bila prva žena u Hrvatskoj koja je doktorirala u području geografije. Utkala je svoje prepoznatljive niti u hrvatsku geografiju. Obavljala je niz istaknutih funkcija u Hrvatskom geografskom društvu, bila je pročelnica Geografskog odsjeka PMF-a i predstojnica Zavoda za regionalnu geografiju i metodiku te voditeljica Kartografske zbirke na istome odsjeku. Njezina se bogata znanstvena i stručna djelatnost zrcali u mnogobrojnim znanstvenim i stručnim radovima te sudjelovanjima na domaćim i međunarodnim konferencijama i znanstvenim skupovima.

Osnovnu školu pohađala je u Rabu i Puntu, nižu gimnaziju u Krku i Novom Vinodolskom, a Učiteljsku školu završila je u Rijeci 1951. godine. Nakon toga službuje kao učiteljica u Gorskom Kotaru do 1954. godine. Diplomirala je na Geografskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1959., a zatim magistrirala (1970.) i doktorirala (1978.). Uz Geografski odsjek je ostala vezana gotovo čitav svoj radni vijek: od početaka 1961. godine kada je izabrana u suradničko zvanje asistenta, preko svoje znanstveno-nastavne karijere kada biva 1979. godine izabrana za docenticu, do njezinog umirovljenja 1999. godine kao profesorice. Znanstveno se usavršavala u Švicarskoj 1970. godine gdje je, kao stipendistica OECD-a, boravila šest mjeseci na Technische Hochschule u Zürichu istražujući migracije naših radnika. U okviru razmjene sveučilišnih nastavnika držala je predavanja iz turističke problematike na sveučilištima u Moskvi i Kijevu. Sudjelovala je i dijelom organizirala mnogobrojna studijska putovanja po zemljama Europe, mnogim regijama SSSR-a, Mongoliji, Kini, Sjevernoj Americi, nekim državama Južne Amerike te Atlantiku. Bila je članica uredništva znanstvenih časopisa Radovi Geografskog odsjeka (danas Acta Geographica Croatica) i Biltena Savjeta za daljinska istraživanja HAZU. Uvrštena je u ediciju "The World Who's Who of Women", Cambridge, 1982. Bila je mentorica brojnih diplomskih, magistarskih i doktorskih radova.

Njezina povezanost sa otokom Krkom zrcali se i u njezinu znanstveno-istraživačkom radu, ljubav i posvećenost otoku ostaje trajno zabilježena kroz njezinu doktorsku disertaciju te objavlje-

foto: Ivan Zagoda

nu knjigu "Otok Krk od trajekta do mosta", kao i kroz niz znanstvenih i stručnih članaka. Značajni znanstveni i stručni doprinos profesorice očituje se i u njezinim kartografskim radovima posebno onima vezanim uz istaknute hrvatske kartografe 16. i 17. stoljeća, pri čemu posebno valja istaknuti radove o Stjepanu Glavaču i njegovoj karti Hrvatske iz 1673. godine. U regionalno-geografskom kontekstu profesorica je pisala o prostoru bivšeg Sovjetskog Saveza te, o Indiji u okviru posebnog izdanja biblioteke Širom svijeta. Surađivala je na znanstvenim projektima: Jugoslavenski radnici u inozemstvu, Centralna naselja i gradovi Hrvatske, Turizam i rekreacija i Urbanizacija Hrvatske.

Gotovo cijeli svoj radni vijek svojim je odnosom prema kolegama i suradnicima, samozatajna kakva je bila, uvijek pružala podršku, preuzimajući pritom mnogobrojne obveze, uvijek smireno i blago, suosjećajno i tankoćutno, tako da su je kolege, a pogotovo studenti doživljavali kao sebi nekog bliskog i dragog, a istovremeno je cijenili kao učitelja koja im prenosi geografska znanja da mogu samostalno i suvereno djelovati u svom stručnom, znanstvenom i društvenom radu.

Profesoricu sam prvi puta doživio kao student, prvenstveno kroz kolegije koje je tada predavala: Kartografiju i Regionalnu geografiju Rusije na dodiplomskom i Tematsko predočivanje u prostornom planiranju i uređenju na poslijediplomskom studiju na Geografskom odsjeku PMF-a. Kasnije sam, kao znanstveni novak na Geografskom odsjeku PMF-a imao prilike bolje upoznati profesoricu upravo kroz suradnju u izvođenju vježbi koje su bile vezane uz njezin kolegij - Kartografiju. Uvijek je naglašavala značenje Kartografije u obrazovanju i znanstveno-istraživačkom radu geografa. Profesorica je meni, mlađem, neiskusnom kolegi, uvijek bila spremna pomoći savjetom i prijateljskom riječju, učinivši profesoricu u mojoj percepciji prvom i pravom damom hrvatske geografije.

Naša je draga profesorica sahranjena na svom otoku Krku, u Puntu, otoku kojeg je toliko voljela, koji je marljivo i vrijedno istraživala i minuciozno poznavala. Sjećam se, kada sam kao asistent na Geografskom odsjeku sudjelovao u izvođenju terenske nastave koju je vodila profesorica, i kako sam, zajedno sa studentima, slušao njezine izuzetno zanimljive komentare geografskih posebnosti rodnog joj otoka. U sjećanju naročito ostaju zabilježene minijature posebnih trenutnih doživljaja i osjećaja. Sjećam se našeg dolaska na otok, prelaska pješice preko Krčkog mosta, kako bismo, kako je naglašavala profesorica, doživjeli otok svim osjetilima pa tako i mirisom. Zavodljivi mirisi aromatičnih trava našeg prvog ulaska u otočni svijet, stvarali su, u nama iz kakofonije boja, zvukova, okusa novi sklad otočne simfonije.

U našim kratkotrajnim ljudskim životima uvijek postoje i ostaju ljudi, svjetionici koji svijetle i obasjavaju naš životni put, ostajući kao putokazi i temelji koji čine i naš život bogatijim. Dragi profesorice hvala Vam što ste i u mojem, kao i životima Vaših najbližih iz obitelji i mnogih geografa mlađih i starijih, bili i ostali taj putokaz, taj čvrsti temelj, ta svjetlost koja će vječno ostati u tragovima naših života. Tijekom svojeg života profesorica je gradila mostove spajajući ljude kao otoke. I kao što pjesnik kaže "No vrijeme se kreće / Ko sunce u krugu, / I nosi nam opet ono što je bilo: / I radost, i tugu.". Otišla je naša draga profesorica na otok svoje mladosti.

Radost što smo poznavali i imali priliku surađivati s profesoricom podijelimo zajedno i čuvajmo u našem sjećanju. Dragi profesorice, počivali u miru na nebeskim tim visinama u vječnoj geografiji našega sjećanja.